

Radni materijal za učenike 2.2

Instrument za analizu i rješavanje dileme

To je skup instrumenata, a ne kontrolni popis. Pitanja nisu primjerena svim slučajevima, pa trebaš izabrati ona koja ti najbolje odgovaraju. Bolje je pažljivo razmisliti o nekoliko pitanja, a ne označiti kvačicom cijeli popis.

1. Skupljajte **informacije**.

- Ko je uključen?
- Šta žele? (Koja su njihova prava, potrebe, ciljevi ili interesi?) –
Koje uloge ljudi igraju?
- U čemu je problem/dilema?
- Kakve veze ovaj slučaj ima sa mnom?
- Šta kaže zakon? (Moram li se pridržavati nekih zakonskih obaveza ili pravila?)
- Šta ne znamo – što ne razumijemo?
- Da li bi bilo teško pronaći informacije koje nedostaju?
- ...

2. Razmotri **posljedice**.

- Postoje li alternative?
- Kakav bi učinak imala svaka od tih odluka i za koga? (druge direktno uključene, druge ljude koji žive danas, ili će živjeti u budućnosti, ovdje ili negdje drugdje.)
- ...

3. Definiši svoje **prioritete**.

Koje kriterije smatram najvažnijima da se njima rukovodim kod donošenja odluke, na primjer:

- U kojoj mjeri razumijem posljedice svoje odluke?
- Koja moralna ili vjerska načela su mi važna?
- Šta je zakonito – a šta protuzakonito?
- Šta mogu očekivati da će drugi prihvatiti – i obrnuto? (Bi li prihvatio/prihvatila ovu odluku da sam onaj/ona koji prima?)
- Šta najbolje funkcioniraju? (rješavanje problema, finansijska pitanja).
- Koji su željeni ili neželjeni dugoročni učinci ili nuspojave?
- Je li moja odluka nepovratna („nema povratka”), ili je mogu naknadno izmijeniti?
- ...

4. Donesi **odluku**.

- Moram li se odlučiti za jedan cilj i prekršiti drugi?
- Ima li šanse za iznalaženje kompromisa?
- U datim uslovima, šta mi govori intuicija? S kojom se odlukom mogu najviše identificirati?
- ...